

انرژی، همواره به عنوان یکی از مهم ترین نیازهای امروز بشر مطرح بوده و بسیاری از روابط و سیاست گذاری های کشورها نیز تحت تاثیر آن صورت می پذیرد. امروزه، دولت ها تلاش می کنند تا در قالب برنامه ریزی های مدون، ضمن برآورد عرضه و تقاضای انرژی کشور خود در آینده، زیر ساخت های لازم جهت تنظیم این دو را نیز فراهم آورند.

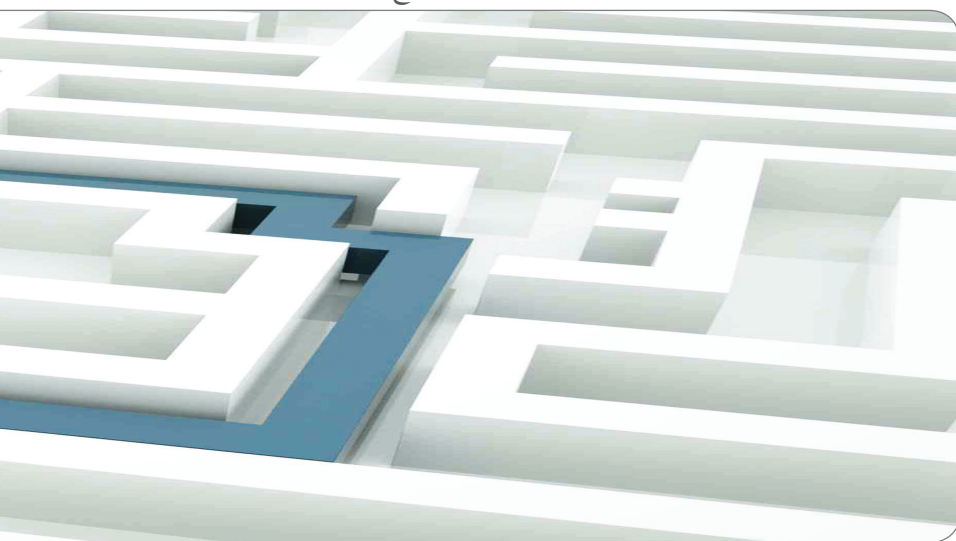
سال ۱۳۹۰، سال جهاد اقتصادی نام گذاری و محور اساسی ترین مسائل کشور، مباحث اقتصادی بیان شده است. از سوی دیگر یکی از مسائل مهم در قانون برنامه پنجم توسعه، بخش انرژی و در راس آن نفت و گاز است.

انرژی در کشور ما علاوه بر تأمین نیازهای رفاهی و نیز ایفای نقش به عنوان نهاد تولید در بخش های مختلف اقتصادی، دو کارکرد مهم دیگر نیز برای جمهوری اسلامی ایران داشته است: ثبات، رونق و رشد در بخش انرژی که زمینه ساز رشد اقتصادی در بخش های دیگر است و از سوی دیگر تبادلات حامل های انرژی که وسیله ای برای توسعه روابط بین المللی و تقویت کننده امنیت ملی است. تعیین و حفظ یک موقعیت بهینه را باید مهم ترین سیاست راهبردی کلان انرژی کشور برشمرد.

در این میان مأموریت بخش انرژی کشور، مدیریت عرضه و تقاضای انرژی با توجه به اهداف اساسی زیر است:

- حفظ و توسعه ارزش های انسانی و اسلامی
- تأمین منافع ملی و امنیت انرژی
- ترسیم وضعیت مطلوب بخش انرژی کشور
- تعیین شاخص ها و معیارهای بهبود در بخش های مرتبط با انرژی در کشور
- ارتقای کیفی وضع موجود در جهت نیل به وضع مطلوب
- تنظیم کلیه امور مرتبط با بخش انرژی در این راستا و بهبود مستمر سیاست گذاری و مدیریت انرژی کشور

به علت کارکرد بخش انرژی در اقتصاد ایران و سهم عمده درآمدهای نفتی از بودجه های سالیانه، از دیرباز نیاز به برنامه ای بلندمدت و نقشه راه، برای استفاده از همه ظرفیت های موجود در این بخش به طور جدی احساس می شد تا اینکه، در ۲۵ آبان سال ۱۳۸۹ نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی در ادامه بررسی لایحه پنجم توسعه، ماده ۱۲۵ از بخش نفت و گاز برنامه پنجم را تصویب نمودند. براساس بند الحاقی به این ماده و با هدف رفع مشکلات حوزه انرژی، دولت

سند ملی راهبرد انرژی کشور، نقشه راه صنعت نفت و گاز

مکلف شد بر مبنای سند چشم انداز ۲۰ ساله کشور و سیاست‌های کلی نظام در بخش انرژی، ابلاغی را از سوی مقام معظم رهبری، با پشتوانه کامل کارشناسی سند ملی راهبرد انرژی کشور، به عنوان سند بالادستی بخش انرژی برای یک دوره زمانی ۲۵ ساله، ارائه نماید.

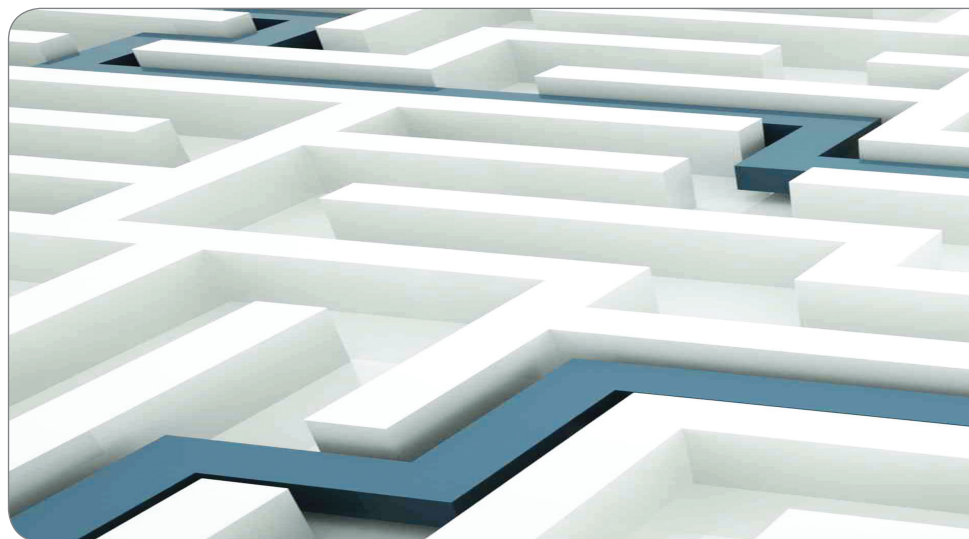
بر اساس تبصره این ماده، وزارت نفت موظف است با همکاری سایر دستگاه‌ها و وزارتخانه‌های ذی ربط و هماهنگی معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری «برنامه اجرایی سند ملی راهبرد انرژی کشور» را در مدت یک سال پس از تهیه سند به تصویب هیئت وزیران برساند. بر اساس این سند، راهکارهای کلی در حوزه انرژی مشخص گردیده و این سند، چشم انداز کشور در بخش اصلی درآمدهای کشور خواهد بود، علاوه بر این مدیریت بخش انرژی نیز بر اساس آن اعمال خواهد شد. مشخص نمودن نحوه تولید صیانتی از مخازن، میزان برداشت و استحصال گاز و نفت، تعیین تراز انرژی کشور در این حوزه، میزان بهره برداری از نفت و گاز، میزان مصرف منابع، میزان صادرات، تعیین پتانسیل‌ها و ظرفیت‌های تولید، اولویت‌های اکتشاف و استخراج منابع هیدروکربوری و... از جمله مواردی است که باید در این سند راهبردی مشخص شوند.

از طرفی دیگر، این سند باید به عنوان یک راهکار مورد توجه قرار گیرد و در وزارتخانه‌ای مانند وزارت نفت، که یک وزارتخانه راهبردی و با حجم عظیم فعالیت بوده و می‌بایست به صورت اقتصادی، علمی و کاربردی اداره شود، با تغییر مدیران، خط مشی وزارتخانه و سازمان‌های مربوطه تغییر ننماید. با تصویب این سند، مجموعه‌های مرتبط با انرژی در کشور ملزم خواهند بود سیاست‌های خود را بر اساس سیاست گذاری واحد این سند تنظیم نمایند.

سخن آخر اینکه، در کشور ما برنامه‌های مختلفی مانند برنامه چشم انداز ۲۰ ساله، برنامه‌های توسعه ۵ ساله و نیز برنامه بودجه سالیانه وجود دارند که علاوه بر ضروری بودن همسویی بین آنها، هر کدام افقی کوتاه مدت، میان مدت و یا بلندمدت را برای ما ترسیم نموده و مشخص می‌نمایند که در وقت مقرر باید به چه مرحله‌ای برسیم.

تدوین سند ملی راهبرد انرژی، به منظور رفع مشکلات حوزه انرژی در بلندمدت (۲۵ ساله)، نظارت بر عملکرد دولت در این بخش و نیز پاسخ‌گویی هرچه کاراتر وزارتخانه‌ها و سازمان‌های مربوطه بوده؛ لذا لازم است در تدوین آن، به موازات در نظر داشتن مؤلفه‌های جهانی انرژی، تمامی سازمان‌ها و وزارتخانه‌های مرتبط، هم سو با یکدیگر، در این امر، مشارکت فعال داشته باشند.

سردبیر

با عرض
پوزش از خوانندگان محترم
ماهنامه «اکتشاف و تولید»،
بدین وسیله عدد مربوط به تولید
نفت خام کشور طی برنامه پنجم
توسعه را که به اشتباه در شماره
۸۴- صفحه ۴- خط بیستم ۳۲۹/۵
درج شده بود را اصلاح می‌نماید:
تولید نفت خام کشور طی
برنامه پنجم توسعه حداکثر به
۵/۳۲۹ هزار بشکه در روز در سال
۱۳۹۴... خواهد رسید.